

Summary til Diabetesheildarættlanina 2013

Det eksplosivt voksende antal patienter med sygdommen type 2 diabetes de seneste år - både på Færøerne og ude i verden - har givet sundhedspolitikere årsag til bekymringer. Det var også starten til, at den færøske sundhedsminister, Karsten Hansen i 2013 tog beslutning om, at der skulle laves en nationalhandleplan på området. Hans budskab var et bedre behandlingstilbud til alle borgere med sygdommen type 2 diabetes.

Flere undersøgelser er blevet gjort de seneste år af færinger med sygdommen diabetes type 2, deriblandt en undersøgelse, som Afdelingen for Arbejdsmedicin og Folkesundhed foretog i 2013¹. Undersøgelsen viser, at omkring 3.000 færinger har type 2 diabetes og andre 3.000 har forstadiet til sygdommen. Undersøgelsen underbygger påstanden om, at situationen er kritisk.

Det vurderes, at behandlingen på type 2 diabetes området på Færøerne ikke har været optimal, og er det en af årsagen til ønsket om at revidere området. Manglende kommunelægedækning og kompetencen indenfor området mellem kommunelæger har medført en forskelsbehandling af patienter med type 2 diabetes. Den manglende samlede plan for området har påvirket muligheden for integrering af patienter med type 2 diabetes i faste ordninger, og derfor er der potentialer for at forbedre behandlingen på flere punkter.

Sundhedsministeren nedsatte sommeren 2012 et arbejdsudvalg til at udrede området og udarbejde en national handlingsplan for behandling af diabetes. Arbejdsudvalget har koncentreret sig mest om type 2 diabetes, dersom udvalget vurderer, at patient- og behandlingsforløbet for patienter med type 1 diabetes er tilfredsstillende, og at der allerede ved stadfæstelse af sygdommen er klare og faste rammer omkring behandling og kontrol.

Arbejdsudvalget fremsatte i juli 2013 i alt 19 indstillinger om forbedringer, som blev overdraget til sundhedsministeren, Karsten Hansen².

Anbefalingerne har det overordnede formål at forbedre behandlingsværdien således, at det vil medføre færre sygehusindlæggelser og følgesygdomme. Desuden anbefales, at alle borgere skal have samme mulighed for at få stadfæstet, behandlet og kontrolleret sygdommen. Det vil sige, at alle borgere med type 2 diabetes skal have mulighed for opfølgning og behandling af sygdommen lokalt. Kun patienter med kompliceret type 2 diabetes skal have direkte adgang til diabeteslaboratoriet på Landssygehuset i Torshavn.

Arbejdsudvalget udreder i handlingsplanen sygdomsforløbet; behandling inkl. medicinering og kontrol samt betydningen af kost og motion. Udvalget anbefaler også et antal sundhedspersonale svarende til patientgrundlaget på Færøerne, for at afdække områderne omkring type 2 diabetes behandling.

¹ <http://www.health.fo/>

² <http://www.hmr.fo/get.file?ID=11055>

HEILSUMÁLARÁÐIÐ

Arbejdsudvalget fremhæver desuden betydningen af samarbejde mellem de forskellige sektorer indenfor social- og sundhedsområdet, for at resultatet kan blive optimalt. Mere specifikt lægger udvalget vægt på betydningen af et tæt samarbejde mellem de forskellige faggrupper indenfor kommunelæger, sygeplejersker, øjenlæger, diætister og fodterapeuter. En af anbefalingerne fra arbejdsudvalget er, at Diabetesambulatoriet i Torshavn som opstart skal undervise sundhedspersonalet i lægehusene omkring på Færøerne og derefter fungere som rådgiver og sparringspartner for primærområdet.

Sundhedsminister Karsten Hansen ønsker at følge indstillingerne i rapporten og på finansloven for 2014 er afsat finansielle midler til opstarten.